

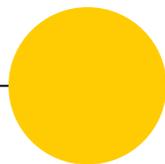

PRIVATNOST I DIGITALNI OTISAK

Doc. dr. sc. Lana Ciboci; Ivana Folo, mag. comm.

Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu

www.djecamedija.org; www.dkmmk.hr

POZITIVNE I NEGATIVNE STRANE INTERNETA

<https://djecamedija.org/wp-content/uploads/2018/05/sigurnost-djece-na-internetu-2018-v2.pdf>

Pozitivne i negativne strane novih medija

Neke od brojnih prednosti interneta i društvenih mreža su

- ✓ druženje i razgovor s prijateljima
- ✓ razmjena fotografija i videozapisa
- ✓ pomaganje drugima

Kada si na internetu ili društvenim mrežama moraš paziti na:

- ✗ elektroničko nasilje (cyberbullying)
- ✗ lažno predstavljanje/lažni profili

- ✓ rješavanje zadataka
- ✓ učenje
- ✓ informiranje o događajima
- ✓ zabava

- ✗ krađu identiteta
- ✗ anonimnost
- ✗ ovisnost o internetu
- ✗ štetne sadržaje i zlonamjerne programe (viruse)

Google

[Advanced search](#)
[Language tools](#)

Google Search

I'm Feeling Lucky

<https://blog.pregistry.com/sharenting-2/>

Izvor: Poliklinika za zaštitu djece Grada Zagreba i Hrabri telefon, 2017

1000

65% odraslih objavilo je sliku predškolskog djeteta na društvenim mrežama

35% roditelja objavilo je sliku djeteta na društvenim mrežama u prvome mjesecu djetetova života.

Izvor: <https://www.mnn.com/lifestyle/arts-culture/stories/woman-sues-her-parents-posting-photos-her-facebook>

DIJELJENJE SREĆE I PONOSA S DRUGIMA / ZAŠTITA PRIVATNOSTI

Kuumalaine juunis on haruldus, millal see viimat...
rohe.geenius.ee

Stara Consulting - Koulutuspalvelut - Posts | Fa...
facebook.com

RODITELJSTVO - najnovije objave | 24sata
24sata.hr

Oct 30th 2020 | Bullarum
bullarum.soliki.dk

Koronavirus herättää kysymyksiä lapsissa, ...
mutsimedia.fi

5 MORE Parenting Blogs We Love - Legacy...
legacyoflove.app

MétéoMédia - Baignade : les pi...
meteomedia.com

Hercegovina na +30 - tražite rashlađenje / ...
bjesak.info

خطي بضره الأطفال
wishqatar.org

Mewgjet ta' s'hana regolari 'se joqtlu l-elu...
newsbook.com.mt

La otitis de la piscina | Dra. Anna Esta...
annaestape.com

Arriva la prima intensa ondata di calor...
gardapost.it

Kuumalaine juunis on haruldus, millal see viim...
uudis.net

Wochenende mit Kindern in Berlin 14.-16.08.2...
berlinmitkind.de

August 2018 brings a heatwave to Mallorca (Ma...
seemallorca.com

August 2018 brings a heatwave to Mallorca (Ma...
seemallorca.com

Σήμερα η πιο ζεστή ημέρα: 42 βαθμοί και...
parallaximag.gr

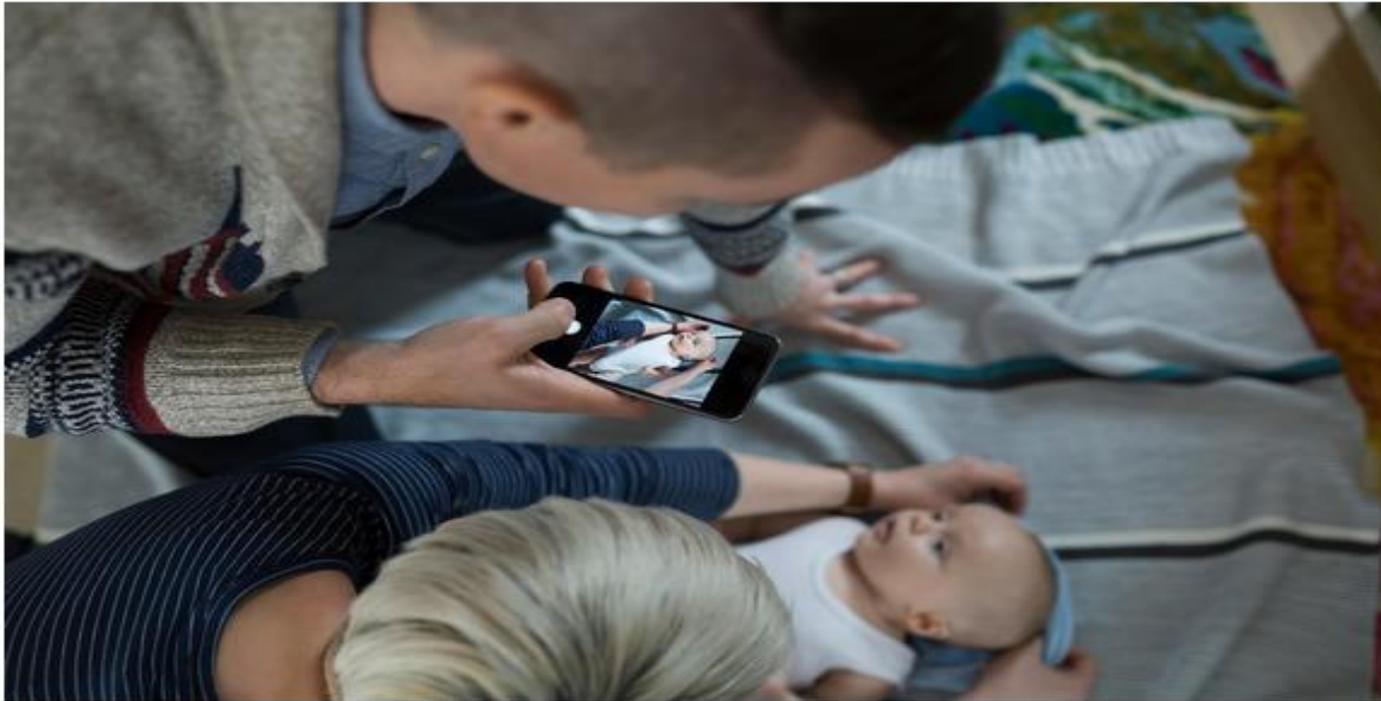
Baignade : les pires ennemis de vos enfants, les ...
msn.com

Les chaleurs meurtrières se produisent plus tôt q...
msn.com

News

Austrian teenager sues parents for 'violating privacy' with childhood Facebook pictures

An Austrian teenager is suing her parents for breach of privacy over childhood Facebook photos
CREDIT: ALAMY

MORE STORIES

- 1** Millennials are 'ghosting' their employers – and there's nothing they can do about it
- 2** What Britain really thinks of the Brexit deal - the latest polling
- 3** Jaguar Land Rover: How EU rules left Slovakia free to entice car maker from UK with £110m state...
- 4** The photographer who won the £43m property jackpot
- 5** Mrs May is tormenting Tory MPs with doses of Corbynism because she knows no deal is getting more...

FOLLOW TELEGRAPH NEWS

- Follow on Facebook
- Follow on Twitter
- Follow on Instagram

ALI I TUĞE... GDJE JE GRANICA?

<https://metro.co.uk/2020/10/01/chrissy-teigen-and-john-legend-in-deep-pain-after-suffering-a-miscarriage-16353931/>

mediji.net/vest/@nova- 26 14:05

MEDIJI.NET

Majka Krisi Tajgen objavila slike s mrtvim unučetom

@ 02.10.2020. 12:54h

Popularni model Krisi Tajgen izgubila je bebu

DIGITALNO GRAĐANSTVO

SUDJELOVANJE

Pomaže u stjecanju znanja i vještina učinkovite komunikacije i izgradnje, odgovornom uporabom tehnologije, prakticiranju oblika društvenog sudjelovanja i interakcije koji poštuju ljudska prava i dostojanstvo.

POŠTOVANJE I ODGOVORNOST

Pomaže u stjecanju vještina učinkovite komunikacije i interakcije koja poštuju ljudska prava i dostojanstvo.

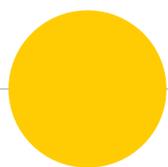
PREVENCIJA ELEKTRONIČKOG NASILJA

Može spriječiti elektroničko nasilje edukacijom o temama iz područja medijske pismenosti i na taj način potencijalno smanjiti broj žrtava.

www.shutterstock.com

DIGITALNI OTISAK

Digitalni otisak elektronički je trag koji svjesno ili nesvjesno ostavljamo za sobom svaki put kada pristupimo internetu ili drugim elektroničkim uređajima.

Stvara se kada pristupamo uslugama, objavljujemo ili komentiramo na internetu.

Neki od načina na koje nesvjesno stvaramo digitalne otiske...

Dijeljenjem privatnih informacija

Objavlivanjem fotografija

Pisanjem bloga

Korištenjem društvenih mreža

Online kupovinom

Objavlivanjem svoje lokacije

Slanjem e-pošte

Ažuriranjima na društvenim mrežama

Posjećivanjem internetskih stranica

ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA

- Ime i prezime
- Datum i mjesto rođenja
- OIB
- Broj telefona
- Kućna adresa
- E-mail adresa
- Osobna fotografija
- Broj osobne iskaznice
- Podaci o obrazovanju i stručnoj spremi
- Biometrijski podaci (otisak prsta, snimka šarenice oka)
- Financijski podaci (plaća, računi u banci...)
- Podaci o lokaciji

www.shutterstock.com

Neki od načina na koje nesvjesno stvaramo digitalne otiske...

Dijeljenjem privatnih informacija

Objavljanjem fotografija

Pisanjem bloga

Korištenjem društvenih mreža

Online kupovinom

Objavljanjem svoje lokacije

Slanjem e-pošte

Ažuriranjima na društvenim mrežama

Posjećivanjem internetskih stranica

www.shutterstock.com

NEGATIVNE STRANE DIGITALNIH OTISAKA...

<https://www.goguardian.com/safety/digital-citizenship-week-why-your-digital-footprint-matters/>

- *„,,Hakeri pokušavaju koristiti digitalne otiske ljudi kako bi ukrali njihov identitet, pristupili njihovim bankovnim računima ili provalili u njihove druge mrežne račune iz podlih razloga.“*
- *„Digitalni otisak učenika može ih potencijalno učiniti ranjivima na napade socijalnog inženjeringa, uznemiravanje, ucjenu ili internetsko zlostavljanje.“*
- *„Oglašivači koriste digitalni otisak za objavljivanje ciljanih oglasa.“*

ISTRAŽIVANJE: ISKUSTVO PRIJEVARA

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/aid_development_cooperation_fundamental_rights/ensuring_aid_effectiveness/documents/survey_on_scams_and_fraud_experienced_by_consumers_-_final_report.pdf

**28 država članica,
Island, Norveška**

**Kolovoz / listopad
2019**

28,239 sudionika

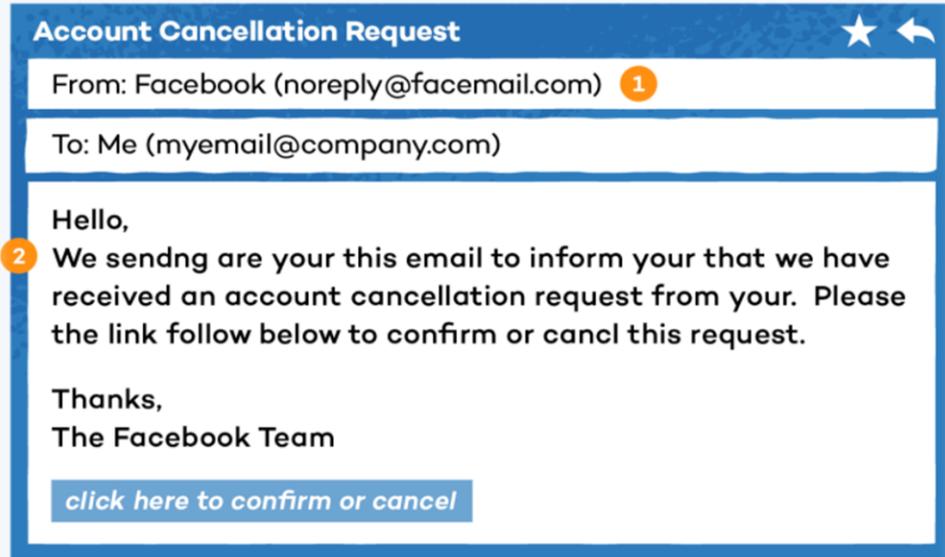
Žrtve:

39% novčana prijevara

33% krađe identiteta

23% kupnja prevare

PRIMJERI...

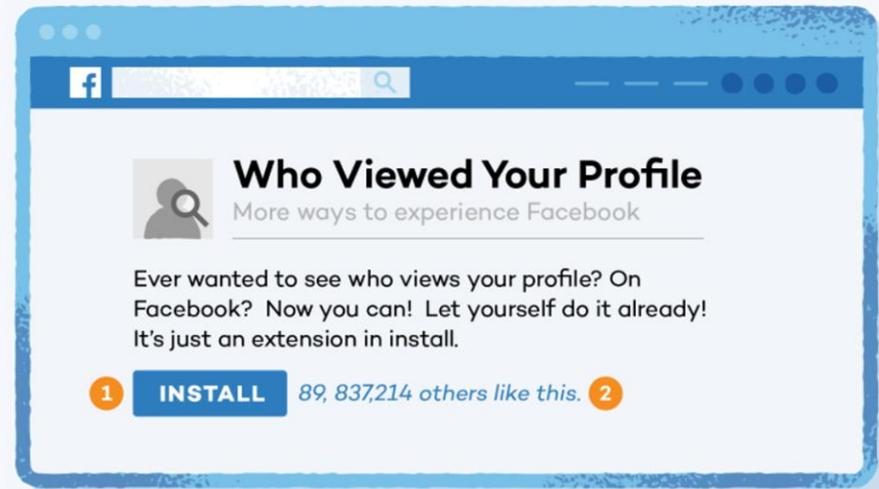
- 1** Fake email address
- 2** Improper grammar

- **Primjer krađe identiteta:** prijevara kojom se internetski korisnik vara (kao varljiva e-poruka) otkrivanjem osobnih ili povjerljivih podataka koje prevarant može nezakonito koristiti (Merriam - Webster rječnik)
- **Namjera:** prikupiti osobne podatke

- Oni traže da unesete svoje podatke kako biste zatražili svoj dobitak, poput bankovnih podataka

- 1** Unpersonalized phrasing
- 2** Wording that sounds urgent

- 1** Requires installation
- 2** Large number of strangers like the app

- Društveni položaj
- **Namjera:** prikupiti osobne podatke

Kalkulator privatnosti

Označite osobne podatke koje usluga zahtjeva od Vas i odaberite "Procijeni!":

- E-mail
- Ime i prezime
- Spol
- Datum rođenja
- Država
- Broj mobitela
- Adresa
- Javni profil društvene mreže
- Podaci kreditne kartice

Procijeni!

Procijenjeni rizik

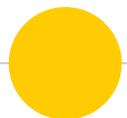

Procijenjena vrijednost odgovara visokom riziku. Potreban je oprez jer visoki rizik znači da će zlonamjerni napadač, ukoliko uspije doći do podataka koje ste naveli, gotovo sigurno iskoristiti te informacije kako bi stekao financijsku korist ili Vam prouzročio štetu.

Prevara putem SMS-a

Prevare putem SMS-a nastoje navesti potencijalnu žrtvu da odgovori na poslanu poruku ili još bolje započne razgovor od nekoliko poruka te na taj način plati vrlo visoku cijenu usluge. Brojevi s kojih napadač inicira ovu prevaru obično su registrirani u inozemstvu ili kao „premium“ usluge s vrlo visokom cijenom usluge kako bi se povećala zarada.

PRIVATNOST

Potpuna privatnost na internetu nije moguća, ali ponašajući se odgovorno i uz malo truda možete doprinijeti da vaša privatnost ostane što više samo vaša.

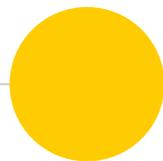
1. Lozinka bi trebala biti tajna.

- Nemojte koristiti lozinke 12345 i slične, nego budite kreativni.
- Nemojte za lozinku koristiti imena kućnih ljubimaca i dragih osoba, prejednostavno ih je razotkriti.
- Kombinirajte velika i mala slova, simbole i brojke.
- Nemojte zapisivati lozinke, ma koliko vam se to činilo dobrim potezom.
- Nemojte dopustiti internetskom pregledniku da vam zapamti lozinku.
- Promijenite lozinke svakih mjesec dana, uloženi trud se isplati.
- Nemojte koristiti istu lozinku za više korisničkih računa, mogućnosti su neograničene s razlogom i mudro je imati drugačiju lozinku za svaki račun.

2. **Ne morate odgovarati na sva pitanja koja se postavljaju prilikom izrade korisničkih računa, na primjer na e-poštu.**
3. **Budite oprezni s „kolačićima” i dopustite im prikupljanje samo za stranice koje posjetite.**
4. **Očistite povijest pretraživanja, posebno ako računalo koriste i vama nepoznate osobe.**
5. **Ne objavljujte na internetu ono što ne želite da se zna jer sve što je objavljeno na internetu dostupno je svima.**

6. **Budite pažljivi za što dajete suglasnost i čitajte mala slova, takvim se slovima obično ističu vrlo važne stvari, a mnogi korisnici na njih ne obrate pozornost.**
7. **Prespavajte i tek onda objavite, jer fotografije i riječi koje objavite već u idućem trenutku mogu postati vlasništvo nekog drugog.**
8. **Odjavite se s mrežnih profila nakon upotrebe, dovoljan je jedan klik mišem.**
9. **Posjećujte internetske stranice kojima vjerujete i koristite antivirusni program koji prepoznaje nesigurne stranice.**

<https://djecamedija.org/wp-content/uploads/2018/05/sigurnost-djece-na-internetu-2018-v2.pdf>, page 7

10. Ne ostavljajte svoje osobne podatke na internetu – osobito adresu i broj mobitela.

11. Zaštitite svoj profil na društvenim mrežama. Postavke uredite tako da vaše fotografije, statuse i sve objave vide samo vaši prijatelji.

12. Ne objavljujte fotografije zbog kojih bi vam jednog dana moglo biti neugodno. Također, ne šalžite takve fotografije putem chatova ili aplikacija, kako se one ne bi bez vašeg dopuštenja dijelile dalje.

13. Ne otvarajte poruke koje ste dobili od nepoznatih osoba ili s nepoznatih e-adresa.

www.shutterstock.com

DIGITALNO GRAĐANSTVO

SUDJELOVANJE

Pomaže u stjecanju znanja i vještina učinkovite komunikacije i izgradnje, odgovornom uporabom tehnologije, prakticiranju oblika društvenog sudjelovanja i interakcije koji poštuju ljudska prava i dostojanstvo.

POŠTOVANJE I ODGOVORNOST

Pomaže u stjecanju vještina učinkovite komunikacije i interakcije koja poštuju ljudska prava i dostojanstvo.

PREVENCIJA ELEKTRONIČKOG NASILJA

Može spriječiti elektroničko nasilje edukacijom o temama iz područja medijske pismenosti i na taj način potencijalno smanjiti broj žrtava.

Ovo su dica iz "uglednih" obitelji koji su više od godinu dana silovali curicu od 15 godina, sudac ih je pustio na slobodu jer je inspektor istrage jednome od njih kum, sudac također prijatelj, nadam se da će revni građani Hrvatske podijeliti ovu sliku bas kao sto su dilili slike navijaca nakon Francuske.

dominik matuslović

mateo jakovčević

josip maraš

karlo perinić

marko rončević

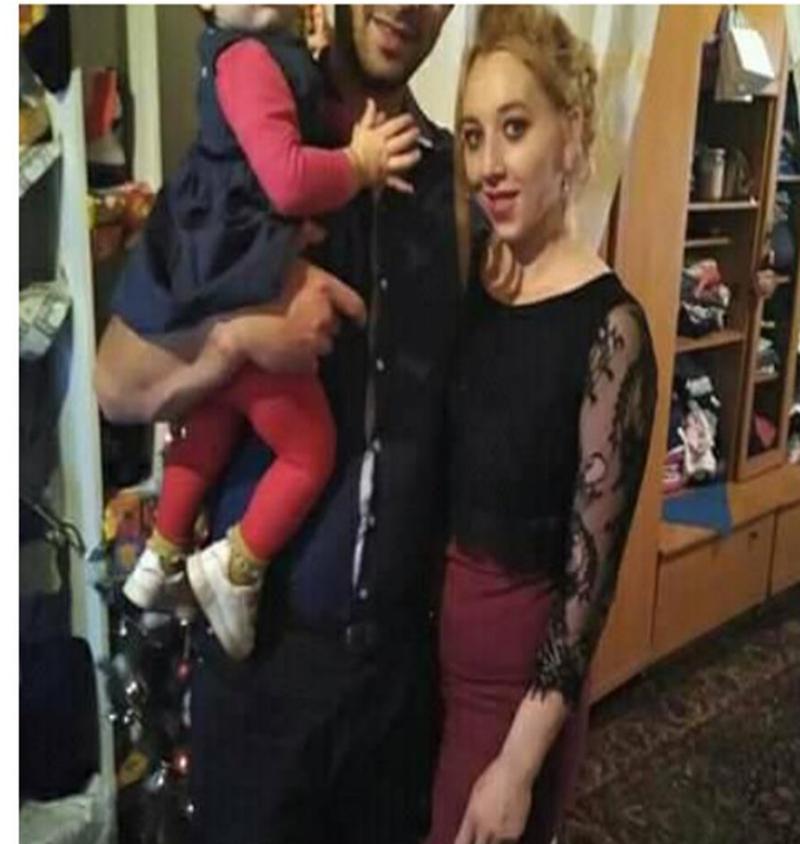
david bukva

Dijeli dalje!Fuj

WhatsApp status interface showing a post from 'Hrvatska' (Croatia) posted 38 minutes ago. The post text reads: "DEBIL !!! DIJELITE OVU NJUŠKU DA ZNA CIJELA HRVATSKA TKO UDARA NAŠU DJECU !!!". Below the text is a video of a man in a white t-shirt looking at his phone in a public restroom. The post has 169 reactions (mostly thumbs down), 39 comments, and 68 shares.

DIJELITE SVIMA, ovo su zlostavljači ubijene curice! Mijenjajmo sustav zaštite!

08.04.2021. in Aktualno Reading Time: 3 mins read

HVALA NA POZORNOSTI!

Doc. dr. sc. Lana Ciboci; Ivana Folo, mag. comm.

Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu

www.djecamedija.org; www.dkmk.hr

Ovaj je dokument izrađen uz financijsku podršku Grada Zagreba. Sadržaj ovoga dokumenta u isključivoj je odgovornosti Društva za komunikacijsku i medijsku kulturu i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Grada Zagreba.

Stajališta izražena u ovom videu/audio materijalu isključivo su odgovornost Korisnika i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

